

A személyzet fizetésrendezése.

Irta: **Fehér Ferenc** vendégíró.

A pincérmunkások, kemény küzdelem után, a Károlyi-kormány alatt kivívta magunknak azt, hogy előőrleket a borsaválórendszert leplelték el a százelekes rendszerrel.

A proleáridatúra alatt pedig ezt a munkásokra nézve gazdasági szempontból nagyon fontos rendszert egyszerre előőrleket és életbe léptették a fizetést.

Hogy ez milyen csapás volt úgy a közönségre, mint a munkaadókra, azt bővebben nem is kell magyaráznom, mert ezt mindnyájan tapasztaltuk.

Most csak rövidesen akarom bonczás alá venni mind a három rendszert, hogy bebizonyítsam, melyik legelőnyösebb úgy a munkásokra, a munkaadókra, valamint a közönségre egyaránt.

Először is a legérősebb rendszert akarom ismertetni a maga teljes valóságában: a borsaválórendszert.

A vendégek szempontjából akarom megvilágítani azt, hogy mi a hátránya a borsaválórendszernek örökeik nézve.

Ugyanis, ha valamelyik vendég, akinek anyagi viszonyai nem engedik meg azt, hogy a pincérnek olyan borsaválót adjon, mint az a vendég, aki ezt meg sem érzi, úgy ő már nem lesz kiszolgálva olyan figyelemmel, mint az a másik. Míg azt a vendéget, aki a pincért bőkezűen megjutalmazza, körüludvarolják, figyelmesen kiszolgálják, vigyáznak minden mozdulatára. Ellenben a másik, aki ezt nem lehet, egész szablonzerűen és minden figyelem nélkül lesz kiszolgálva.

Nem érdeke a munkaadóknak sem az, hogy a borsaválórendszer fennmaradjon. Nem pedig azért, mert a borsaválórendszerrel nem igyekszik a munkás több fogyasztást elérni a vendéggel szemben. Mert a munkás, ismerve a vendégeknek gavallériáját, tudja azt, hogy ő egyformán van jutalmazva vendége részéről akkor is, ha az 20 korona, vagy 100 korona értékben fogyaszt.

Milyen más ez akkor, ha százelekes rendszer van. Bence van a munkásban az ambíció, igyekszik magának több vendéget húdítani, érdekében van nagyobb koncentráció elérni, mert ez neki éppen olyan érdeke, mint a munkaadónak.

A vendégre nézve is sokkal kellemesebb az, hogyha egyszerre lejő az ő adóját a kiszolgálónál, mintha külön-külön díjazza főpincért, előhordó, borsál stb.

Százelekes rendszer mellett minden vendég előkezebben van kiszolgálva, mert nincs borsaválókülönbség.

Edényekben áll a munkások, hogy előkezebben bánjan vendégeivel, mert rekedos az, hogy az a vendég őt megkedvelje és máskor is ghézzai jöjjen.

Azok a munkások, akik olyan üzletekben dolgoznak, ahol a borsaváló révén nagyobb jövedelmük van, ezek gondolják meg, hogy a borsaválórendszernek tulajdoníthatjuk azt, hogy a pincérmunkásságtársadalmilag ennyire le van silyesztve.

Azok a munkaadók pedig, akik szintén pincérekből lettek munkaadók, gondoljanak vissza azokra az időkre, amikor még ők is pincérmunkások voltak, hogy milyen is a borsaválórendszer.

Nem is hinném, hogy ezek ellenében a százelekesrendszer.

Azok a munkaadók pedig, akik csak úgy csepegtet bele ebbe a szakmába és nem ettek a borsaváló keserű kenyérét és nem érezték annak lealázó voltát, hanem örökség révén, vagy egyéb szerencse folytán lettek munkaadók, azoknak nem is szabad ehhez a tárgyhöz szólni, mert ok erre ebből a szempontból nézve illetéketlenek.

Mármint rá akarok térni arra, hogy milyen formában kell megoldani a százelekesrendszert, hogy az végre közmegnyavásra legyen elintézve.

Nem helyeslem pl. azt, hogy az bele legyen számítva az árba. Nem pedig azért, mert így a borsaváló még nincs kiküszöbölve.

Ha ugyanis egy vidéki vagy egy külföldi vendég jön, aki nem tudja, hogy a kiszolgálási díj bele van számítva az árba, fizetésnél borsaválót ad, így akadni fognak olyan munkások, akik azt nem utasítják vissza.

Ellenben igenis helyes az a rendszer, mint némely helyen külföldön is, hogy a vendégek és a százelekes után írják hozzá a százeleket, mert így tudni fogja, illetve látja, hogy a kiszolgálás bele van számítva a számlájába és tudatában van annak, hogy ő a pincért díjazta a munkájáért.

En a magam szempontjából ez a rendszer támogatott és igyekszem ennek megnyerni többi kártsáimait is, mert ez a kérdésért egyszer véglegesen rendezni kell, hogy elegendő munkásaink legyenek.

Az iparunk és a „büffék”.

Méddig nézünk még mi ezekben a büfféknek nevezett és idegenből hozott, rendszeresen ületeknek gombamódra való szaporodását.

Eppen már itten volna az ideje annak, hogy véget vessünk ennek az iparunkat vezérelt állatpárnak. Az iparításainak egymással harcban állnak és a harc közben mi csak nap-nap után érezzük, hogy munkáinkalunk ragadják el tőlünk és betevő falatjainkat veszik el a szánkókból. A munkáinkalunk egyre csökken, mert a vendéglők és a kávéházaknak a legtöbbje kong az ürességtől és a személyzetet ötven százalékkal redukálták, a helyetteseket pedig száz százelekes, természetesen a jövedelmünk is minimumra silyelt le.

Az étermi és kávéházi alkalmazottak százával mintán munká nélkül s ezekben több a félre többgyermekes családapa, kiknek a gyermekei a hidegötöl fáva, didegve várják, hogy lesz-e ma enniavalójuk! De a büffékben átlag véve nem szakmunkásokkal, hanem faluról felhozott fiatal lányokkal dolgoznak.

Igaz, hogy nekik is kell, illetve ezekben is kell élni, ellenben ők nyerhetnének másutt is munkáikat és munkáhelyezést, ugyanis olyan nagy cselédhiány van a fővárosban.

A világhírű vendégíró és kávéiparunk van veszélyeztetve és azok alkalmazottainak a létezésük kívánja azt, hogy a „büffék” tucat számára való megnyitását lehetőleg megakadályozzuk. De hozzá még nem is a szakképzett elemek azok, akik ezeket a dohányfüstös és tisztátalan helyiségeket vezetik vagy bérlik, hisz mi azt nagyon jól tudjuk, hogy itten is a nagyotke van érdekébe, mert a „büffék” a sörgyárak tulajdonosa, a „büffék” szaporodásának az okai oda vezethetők vissza, hogy az iparításaink és a pincér-egyetlek folytán létesülhettek. Mert ha a fentvezetett egyesületek az arra hivatott előjáráságnál energikusnak lépnek, akkor a „büffék” szaporodását nagyon szűk korlátok közé lehetett volna szorítani.

Ha már ezt nem lehet megcsinálni, de járjunk az után, hogy a jövőben csak kizárólag szakképzett munkások kaphassanak engedélyt.

Igazán mi saját magunkat tesszük az egész ország előtt neveltségessé, hogy más pályán nem érvényesülő elemek mind a „büffék”, de inkább átlagve tegnap még kereskedő, ékszerész, fűszeres, szabó, cipész vagy lakatos mesterséget folytatta és ma már a vendégelői iparban látjuk, illetve a „büffében”.

Arra vagyok kíváncsi, hogy ugyan vendégíró, kávé, pincér, szakács vagy kávéfőző kapna-e iparengedélyt ékszerlethez, vagy szabó-, lakatos- és cipészműhely felállítására?

Biztosítom az urakat arról, hogy nem !!!

És ha a „büffék” a sörgyárak tovább szaporítják, akkor egyetlen orvosság ellenük az, hogy fel kell állítani a Magyarországi Vendégírók és Kávéos Sörgyárak.

Akkor talán az éhező dugszagú sörgyárakok nem fogják sajnálni azt a kis kenyéret a szánkókból, amit mindennap megesszünk.

Dallos József.

Lloyd George a tőke és munka szolidaritásáról.

Lloyd George abból az alkalomból, hogy Sheffieldben a város vendégül látta, több beszédet tartott, amelyekben hangsúlyozta annak szükségességét, hogy a nemzet vérték visszatérjen a komoly munkához. Csae ilyen módon lehet elérni a termelés fokozását. A tőkének és a munkának nem szabad egymással küzdenie, hanem közös egyetértéssel kell elintézni a vitás kérdéseket. A nagyobb termelés elérésére szükséges lesz, hogy a nemzet jelentősebb igénybevégye a gépek erejét s a kormány a parlament öszi ülése alkalmából egy törvényjavaslatot szándékozik benyújtani, amely ezeknek az öröknek a jobb kihasználását célozza.

A termelés és a lakarekosság nem állnak egymással ellentétben s a két dolgot fokozászt össze lehet egyeztetni. A nemzeteknek néhány éven át erősen lakarekodiknia kell. A kormányknak kell a jó példával előjárnia, de az országban mindenkinek követnie kell a példát.

Az államháztartás költségei óriási módon megnovekedtek — mondja Lloyd George egyik beszédében.

Étkező-könyvkereskedés.

Er a furcsa szó (franciául Grillroom bibliothèque) csak Párisban született meg, ahol még nálunknál is kevesebbet adnak a precitizációra, ami az egyes szakokat speciálisan érdekli. Párisban éppúgy, mint nálunk, a könyvvásárlási dűn főleg az utóelő szándékban szinte hihetetlen árakat öltöt s ma már világszerte áruházak vannak, amelyek kizárólag könyvvel foglalkoznak. Tudvaleg még korábban is volt több nagy könyvkereskedő cég Párisban, amely üzletelhisége mellett természet létesített és ott teát vagy csokoládét szürcsölgetve, habos könyvű sütemények mellett nézték át a vásárlók a legujabb könyveket és amelyek megtetszett, azt meg is vették. Mindenki azt hitte, hogy a könyvvasutói technika ezzel tetőpontjára emelkedett, ám a párisiak ennél többre is vették, amennyiben értesüléseknk szerint a léleményes könyvkereskedők már étkezőket is berendeztek áruházukba.

Előterben a közkönyvház felállítása.

Szállingó híreket hallunk már arról, hogy az áltanti-misszióknak szándékában van napi száz ezer ebédli kiszolgáltni a pesti szegénysorsú nép részére. E humanus cselekmény valóban nagy segítségünkre lesz, mert ezzel is könnyebben szabaddulunk ki a ráncszaknői nyomor- és pusztulásból. Igaz, örmölend üdvözünk minden jóletti intézményt, különös hálaival adózunk azonban az áltanti-misszióknak, akikkel még csak rövid pár hét előli ellenségesség viszonyban voltunk és máris ilyen szívből jövő jóakarattal karolnak fel bennünket. A szobanőző közkönyvház rövidesen fel lesznek állítva, melyekben a mi munkáinkat szakkönyveink nyerneik majd alkalmazni, mint ahogy azt a közleleményi miniszter mondja a keresztényi pincérgyestitelenk.

Keresztényszocialista pincérek nagygyűlése.

A keresztényszocialista pincérek mult hó 28-án este feltelegen órákor nagygyűlést tartottak a Kossuth Lajos-utca I. szám emeleti helyiségében. A gyűlés tárgya az alapszabályok elfogadása és a szállodai éttermi és kávéházi alkalmazottak gazdasági helyzete volt. A helyiséget szufoláng megtöltött tomes lelkes óvácója közepett nyitotta meg a nagygyűlést Babocsay Babócsi Lőrinc elnök, aki rámutatott az egyesület céljaira, hogy az új egyesület nem proletárokat, hanem szabad, önálló iparosokat akar a pincérségből nevelni. Majd kijelentette, hogy ehhez semmi egyebet nincs szükség, mint egyedül a pincérség tömörülésére azon zászló alatt, mely becsületesen uton, tisztességes fejezvekkkel fog harcolni a szállodai, éttermi és kávéházi alkalmazottak érdekében. A pincér-kérdés megoldását csakis a százezales revier-rendszerben látja, ezt azonban végre úgy kívánja megoldani, hogy az általános közmezelegetést szolgálja úgy a pincérség, valamint a közönség és a főnökök szempontjából, hogy ettől soha többé ne legyen visszatérés a borravaló-rendszerre. Farkas János titkár lendületes beszédében magyarázta, hogy a pincérség csak ebben az egyesületben találja meg mindazon létfeltételeit alapkövet, amelyek a pincérség erkölcsi és anyagi érdekeit szolgálják. Székely János államtitkár morzsoló érveléssel igazolta a szűnni nem akaró topok vihara közepett, hogy a magyar munkásnak meg kellett fizetnie az iskolát, hogy végre megértse azt, hogy gazdasági küzdelmeiben csak ártalmára van a haza és a magyarsággal harcoló marxistákkal való megértetlen és megengedhetetlen aknamunka. A keresztényszocializmus — mondotta — nem akar új politikát, főpapok és grófok kiváltságos bojáruralmát, de azt sem, hogy idegen érzések kiülőzzenek bennünket saját hazánkából. A keresztényszocializmus a meg nem hamisítható, krisztusi testvéri szeretet szocializmus, mely eszmékkor sokkal több teret nyújt a valódi, igaz szocialis társadalom kiépítéséhez, mint az osztályharcoló hirdető, állandó gyűlölködést teremtő, mindenképen forgatható marxista szocializmus, mely egyszer szocializmus, máskor pedig kommunizmus. Az államtitkár beszédjét frenetikus tapsvihar fejezte be. Utána még igen sokan szólaltak fel a pincérség soraiból.

HIREK.

Becsüljük meg a munkásságot! Igen sok jogos panasszal fordulnak hozzánk a munkások köréből, hogy egyes munkaadók kizsákmányoló módon bánnak el velük. Lehet sok minden méltányolni ott, ahol nincs, de annál jobban követhetők ott, ahol van. Egyik igen gazdag vendéglőre panaszokdók személye a legjobbat és ezt szükségesnek tartjuk felemlíteni, mivel is nem áll iparunk érdekében oly embereket palástolni, akik mellán megérdemlik a legsúlyosabb szemrehányást. Mert mi van abból, ha nem látjuk el tisztességesen dolgozó munkásságunkat? Közös sürdös, hébor-

gós, amit még azoknak is kell érezni, akik szívük melegeivel éreznek munkásaikkal. Pécsi pilzei sörcsarnok tulajdonosa sok házáról nagy birtokáról és valami képtelen smugszingságról híres. A lehető legtrapásabb munkát végző alkalmazottainak oly hitvány kszotot nyújt, hogy azon akár éhen lefordulhatnak, noha a fizetés és kereset ennek felelása. Tízhat példál csak vasnapon kapnak. Elhész járul még az is, hogy a tulajdonos öccse mint üzletvezető van ott és mint ilyen tart ké fizető, akik helyfeltelegnek dolgoznak, a vendégekől kapott borravalót pedig át kell adni az üzletvezető urnak. Megemlítenél még az a fukarság is, hogy a szegény borászoknak minden darab lőrést felszámítanak, holott töres nélkül el sem lehet képzelné semmiféle munkát.

A keresztényszocialista szállodai éttermi és kávéházi alkalmazottak folyó hó 14-én nagygyűlést tartottak, amelyen egy harminc tagból álló szervezőbizottságot választottak. Az ülést Babocsay Lőrinc elnök nyitotta meg és örömmel konstálta, hogy az éttermi szakosztályának megszervezése igen szép eredménnyel jár, majd kérte, hogy a megválasztott szervezőbizottság fokozza a szervezkedést úgy az éttermi, mint a kávéháziak között.

Babócsi elnök a bíróságban. Babócsi Lőrinc, a keresztény szocialista pincérek elnöke tisztiséget kapott a bíróságban, ahol a szállodai, éttermi és kávéházi alkalmazottak szakképviselője. Ezen tisztég betöltése igen hasznára van az említett alkalmazottaknak, amennyiben a bíróság csak a munkások és munkaadók szakvéleménye alapján ítélezkedik.

Újra kezdik bevezetni a revier-rendszert. A pincérség hibáiban kívül a kommún által beszútellett revier Budapest nagyobb szállodáiban újra kezdi bevezetni. Így például a Dumapalotában, Pannoniában és a most megnyitott Hungáriában máris revierben dolgoznak a pincérek. Ezen szállodákban minteszerűen alakult ki az új revier-rendszer, amennyiben nem lehetünk-bokor-án, minden helyeséget mellőzően erőszakolva, hanem azt a pincérek és főnökök szakszerű betálatuk módja alapján oldották meg. Ez a kezdeményezés igen öröndetes és hisszük, hogy így fog tovább haladni a maga realis útján, hogy végre iparunk is felolhassa az új világ modern kontómát, mi iparunkat nagyvá, tekintélyesség, munkásaikat pedig nem lenézté páriánká, hanem becsületese családapaikká teszi, akik épp úgy büszké polgárai kell hogy legyenek a magyar társadalomnak, mint akárki más, aki tisztességes munkából becsületesen él.

Gyáki Mihály bűnei. A vörös pincéregylet jelen pbenbeszédje, majd a diktatura idején Gorecki Zsigmond, a IV. kerületi előjáró helyébe lett előléptetve mint a munkánács elnöke, kv Gyáki Mihály szállodai csapos Gorecki főnöke lett, s mint alantast, igen gyakran leszamarazta, végül is kitette szűrést az előjáróságról, mert nem sokát értett a diktatura módszerehez. A diktatura bukása után Gyákit elfogták és letartóztatták. Az ellene emelt vád magánlakértés, zsarolás, lopás és orgazdaság. Büszké lehetnek rá a Király-utcaban.

Meghalt Gerbeaud Emil. A főváros egyik legelőkelőbb cukrásza, Gerbeaud Emil, a világhírű cukorkakészítő, 66 éves korában meghalt. Gerbeaud Genifől szakadt hozzánk és mint jó magyar, itt közöttünk is tette versenyképessé fővárosunk cukrásziparát.

Videken érvényben van a százezales rendszer. Aradról jelentik, hogy az ottani szállodások, vendéglősök és kávéások közös elhatározással, tekinetlén az ottani viszonyokra, lezárították a pincérek százezalesjét 15-16 l-ig, ellenben a fizetést éntetlenül hagyták. E híradás szerint a megszűllt területeinken érvényben van a százezalesrendszer.

A keresztény-szocialista pincérek vidéki szervezkedése. A keresztény-szocialista pincérek megkezdtek a vidéki szervezkedést. Eddig Győr, Szombathely, Zalaegerszeg és Pápan alkották meg a helyi szervezeteiket. Ezen vidékeken a nép nem is túl magak körül más pincéret mint csak keresztény-szocialistát, oly erősen vannak szervezve.

Panasz az állami munkaközvetítő ellen. Alig hogy megszűllt ez a régen ohajított állami munkaközvetítő a szállodai és vendéglői ipar részéről máris panasz hallatszik róla. A munkanélküli alkalmazottaknak ugyanis az a panaszuk, hogy valami vörös pincéregylet-fele emberek állandóan molesztálják őket a tagdíj végett. A közvetítőnek különben is még mindig erősen kommunista üzlete van. Ez a közvetítési módszer nagy megütközést kellett a keresztény-szocialista együletben és nyomban elhatározták a saját közvetítőjük felállítását, amit mindaddig nem szülnetnek meg, míg nem lesz az államban rend. Mindzekezer fel kell hívunk az érdekeltek figyelmét, mert nem lehet tűrni, hogy ott ugyanazon személyek, akik a diktatura alatt voltak a vörösek megbízottjai, most is ott gorzóddoljanak a vörösek javára.

Keszey Vince az állami munkaközvetítő ellenére. A budapesti szállodások, vendéglősök és kocsmárosok ipartársulata Keszey Vince fővárosi vendéglős bizta meg az állami szállodai és vendéglői munkaközvetítő elleni tiltásgevével. Keszey Vince igen agnia, vezteftémbere a fővárosi vendéglősök, akitől sokat várunk közügyeink javítására terén. Bizást reméljük, hogy a közvetítőben is rendet fog teremteni.

A Sándor-borozó megnyitása. Kiss Gyula kartársunk vendéglőt Főherceg Sándor-utca 23/a szám alatt borozóvá alakította át és azt a mai kor igényeinek megfelelően berendezte, e hó 6-án megnyitotta. Azóta is a bohem fiatalsg kedvelt szórakozóhelye, ahol feledni lehet a gondokból.

Deligyműcs Budapestnek. Fiuméből érkezett hírek szerint nagymennyiségű deligyműcs van indalóban Budapest felé. A fiumei pályaudvar tele van gyümölcsös zsargonokkal, amelyek ide vannak árvitva.

A Virradat az a pincérek. A keresztény-szocialista pincérek egyik gyűléskön foglalkoztak a Virradat című napilap azon közleményével, mely szerint úgy állítják be a borravaló kérdését, mintha azt a pincérek kívánták volna vissza. A pincérség erőlesen tiltakozik az így terjedt beállítás ellen, és nem hagyják az alio igazságot meghamisítani. Tudomásuk van ugyanis róla, hogy a munkaadók értesették egynehány pincéret e kérdésben, azonban ezek is nagybörzést a borravaló ellen foglaltak állást és így semmiképpen nem lehet azt állítani, hogy azt a pincérség akarta volna visszállítani. Erősen kikelték a cikk szerzője ellen is, aki csak a főnököket kereste fel, ellenben a pincérséget meg nem kerézték ez ügyben.

Borvásár Badacsony vidékén. A badacsonyi borok illatos aromáját fudjogásá felénk jengse szálló. A diktatura által a nyilvárosság elől elzár borogasztás nem kis gondot okoz most a termelőknek. Mindenütt telte a pincék, borzó pedig alig van. Éppen ennek lehet tulajdonítani azon nagy borvásárokat, amit most Badacsony vidékén rendeznek. Ámbar igen nehéz a szállítás, mégis emelkedik, hogy rövidesen hozzánk is eljutt az olcsóbb bor.

Torlót gramofon-leveleztet készpénzért megvásároljuk, vagy kivánságára új hanglemezeket becserelejük. Sternberg-hangszergyár. Budapest, VII. Rákóczi-ut 60.

Kartársak!

Terjesszék lapunkat

az UKORT

Egyesületi ügyek.

A kávéházi pincérek új egyesület alakítanak. A budapesti kávésegedék között egy új egyesület alakítását vettek levbe. Ebben az egyesületben fogják tömöríteni az összes kávéházi alkalmazottakat.

A tanoncok iskoláztatása. A szállodai és vendéglői tanoncok a szénszünetet nem fogják megtartani, miután a keresztényszocialista pincéregyletben tartják meg tanuló-órátukat.

A kisvendéglősök a keresztényszocialista párthoz csatlakoznak. A budapesti szállodások, vendéglősök és kormások tudvalevőleg megszüntették a külön ipartársulatokat és egybe tömörültek a Lónyay-utcaiban lévő régi ipartársulathoz. Ez régi vágya volt a vendéglős-társadalomnak, csupán a kisvendéglősök aggodalmaskodtak az irányban, hogy vajon kellő képviselőre és védelemre találják-e ott. Egy igen nagy része inkább a keresztényszocialista párt felé gravitál, ahonnan sokkal többet várnak. Ezt a kérdést különösen a környékbeli kisvendéglősök vitájkák.

Az új pincéregylet felavatása. A keresztény pincéregylet folyó hó 10-én tartotta meg a körhelyiség-felavató ünnepét, amelyen jelen volt a szakmabeliek színe-java. Az ünnepi ülést Babocsay Lőrinc elnök nyitotta meg, üdvözölve a megjelenteket, majd kiemelte a nap jelentőségét. Rámutatott arra, hogy az egyesület szakmai egyesület akar lenni és feladata szakiparunkat szaképesítéshez kölni, hogy csak az lehesen szállodás, vendéglős és kávé, aki ezt a pincérekedési kenyérral kiérdemelte. Mert csak így lehetséges elérni azt, hogy a pincérség fokozatosan emelkedessen pályájának érvényesülési letráján az önállóságig. Hosszu és mindvégig fontos közgazdasági fejtegetéseit nagy tás közepette fejezte be. Utána Farkas János titkár szólt fel és döntő érvekkel bizonyította, hogy a pincérség sársója a kommunista-szociáldemokrácia, amit ő már régen tudott és hirdetett, de ha a multban nem is akarták engedni megértetni, most a pincér a saját kárára és tapasztalataira meggyőződhetett róla. Mert éppen a pincérség az, amely nem követhet egy oly pártszellemet, ahol a gyűlöletet és az ember-ember elleni harcot hirdetik és végül is saját maguk sirtját assák meg. Szabó József párttitkár szólt meg fel és nagy lendülettel beszédbe adta elő a keresztényszocialista programot. A keresztényszocialista párt — mondta — magántulajdon alapján áll, a szociális alapelve pedig: a szegényebbek és gyengék felkarolása. A párt a százalékos állásponton van s mint ilyen, minden dolgozó munkájának gyümölcsét a haszon százalékában találja. Fehér Ferenc, a Fiume szálloda vendéglősé üdvözölve a pincérséget, biztosította az egyesületet, hogy megértő ügyekben segítségére lesz, de köve hiszi, hogy a vörös szakmabeliekk szöba álljanak. Este társas vacsora volt.

Szerkesztői üzenetek.

A lapdíjhátralékosokat felkéri a ker. szoc. sz., ét. és h. alkalmazottak szakszervezete elnöksége, hogy sziveskedjenek hátralékaikat az irodában (IV. Kossuth Lajos-utca 1., I. em.) rendezni.

„A Nép”, a keresztény szocialista szervezett munkások központi organumának első száma november 9-én jelenik meg. A nyolcadalas, gazdag tartalmú lap ezidejűleg mint hitlap jelenik meg, de remélhetőleg rövid idő múlva mint napilap üdvözölhetjük. A lapot Kocsán Károly, Fröhirt Mátyas és Székely János párt- és szakszervezeti titkárok szerkesztik. Minden szakszervezeti tag, aki az utolsó hónapjait lapjait beletette, a lapot díjtalanul kapja.

Gellert-szálló. A válasz nem tartalmaz semmi döntőt a vádakra és így nem lehet közölni. Különben is csak az érintettek vannak joga, önként vállalkozó hízelgők nem ismerünk el mások ügyében felelősöknek. A megtámadott félnek jogában áll nyilatkozni, ezt azonban csak saját aláírásával, a lapunknál kell tennie. *Panaszos ügyekben* személyesen kell tárgyaini a felelős szerkesztővel.

Felölös szerkesztő és kiadó:
GREGORITS ISTVAN.

STILLER JÓZSEF

jégszekrények
és hűtő berendezések gyára
Budapest,

VII. Kazinczy-u. 6. b.
Telefon József 126-21.

Alkalmi vételek!

Kávéház, éles sarok, haláleset miatt olcsón eladó. **Vendéglő,** Keleti-pályaudvar környékének legjobb izlete, leltári árban átadó. **Kávécsarnok,** egyenként szemben, vagyonszerző hely, potom áron eladó.

BUDIK GYÖRGY irodájában
Budapest, Rökk Szilárd-utca 21. sz.

OTTHON KÁVÉHÁZ

Budapest, VIII., Rákóczi-út 9. sz.

Meleg és hideg ételek, elsőrendű italok. **Aszkmabeliek találkozó helye.**

Tulajdonos:
PLESS FERENC.

NAGY IGNÁC

pincézfelszerelési cikkek szaküzlete
BUDAPEST, VII., KAROLY-KÖRUT 9.

Ajánlja duzan felszerelt rákrát minden nem pincézfelszerelési cikkekben. *A. M. Bor-szervezetek szakszervezete, Árványegylet, gazdasági kerületi bizottságok, polgárok, parafadagok címűkben stb. Kiváló készítmény!*

SZARKA ÉTTEREM

BUDAPEST, VIII.,
FÖHERCEG SÁNDOR-UTCA 44

Elsőrendű konyha, tiszta
cc. italok, polgári árak, cc

A szakmabeliek szives vendéglátója

Megnyitva

Sándor borozó

a fővárosi bohém ifjak találkozó helye. A modern izlésnek megfelelően, fényesen átalakítva. **Kisvárosi italok.** Elsőrendű magyar konyha. Figyelmessé készítek. Zongora, esztendő kísérettel. A zongoránál Virághy Dezső, a közkedvelt zongorahumorista ül. Szives látogatást kér

Kiss Gyula tulajdonos.
Budapest, VIII., Főherceg Sándor-u. 23/a.

Papírszalvéta és

Hektográf

sokszorosított legolcsóbban beszerezhető

özy. Berkovits
Károlyné, Budapest, VII., Sip-u. 4.
Telefon: József 225-31.

STERNBERG

hangszergyár

VII., Rákóczi-út 60. sz. zenepalotájában

— Grammofon. — Euton. — Hanglemek. —

Hegedűk.

Fuvolák.

Tárogatók.

Cimbalmok.

Zongorák.

Pianinók.

Harmóniumok.

Az összes hangszerek, húrok és alkatrészek.

Megjelenik minden hó 1-én és 15-én. :: Előfizetési díjak: negyedévre 12 K, félre 24 K, egész évre 48 K. :: Vidékre küldve ugyannyiba kerül. :: Telefonszám: 138-48. :: Egyes példány ára 2 korona.

UJ KOR

Fogadós, vendéglős és kávéipari szakközlöny.

Szerkesztőség: Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 1. I. em. Kéziratok ide küldendők. :: Kiadónál: Budapest, IV. ker., Kossuth Lajos-utca 1. I. em. Hirdetése milliméter-díjazás szerint számítanak. ::

1919 december 15.

Budapest

VI. évf. 9. szám.

Nincs szava

iparunknak, ahol boldog és boldogtalanok előlnek és rendelkeznek rólkuk, felőlük. Hosszu évek keserű megpróbáltatásainak igazsága ez. Es hogy így volt, magunk se csodálkozunk rajta, amidőn, szomorú tapasztalatok árán meg kell állapítanunk, hogy hisz nem is lehetett másként egy oly iparban, amely senki nem törődik és a legkevésbé azok, akiknek egyfelől erkölcsi kötelességük, majd gazdasági érdekük lett volna szívükön viselni az ipar leparányibb ügyeit. De mit is lehetett várni megkövagosodott, öreg ipartársulati vezetőktől, akik az egész vendéglőskérdést az árak egyszerű felemelésével hitték megoldani, hogy azonban mi következnek azután, azzal igen keveset törődtek.

De azt hisszük az új hazában most majd lassan mégis rájönnek, hogy ez így nincs rendjén, mert a vendéglős-társadalom szintén egy rétege a magyar társadalomnak, mely becsületes, törekvő munkájáért tisztelést és megbecsülést érdemel, nem pedig szüntelen oroszlaszt öi bünyőnkért, amiknek oka semmiképpen sem lehet az, amit azelő nem idézte. Mert hisz drágaság van, azt tudja mindenki, akár vendéglőben, akár otthon étkezik és mégis különösen ez az ütközőpontja annak az egész hajszásnak, ami iparunkat éri, ami ezt az egész ipart, ugy a munkás, mint a munkáltatói társadalmat ártatlanul bünyösöktől degradálja a társadalom színe előtt.

Igy volt ez a multban, évtizedeken keresztül és ennek szomorú valóságában látnunk kellett, hogy iparunk erkölce mindinkább halványul és betegesebb színben sülyed lejjebb és lejjebb. Hogy mindennek miért kellett így lennie éppen akkor, amidőn a bőség szaruja a legszebben virult, ennek egyedüli magyarázatát abban találjuk, hogy iparunk képviselése nem áll hivatásának azon magaslatán, ahol iparunk ügyeit és annak sorsát kell és lehet intézni. Még eddig alig láttuk, hogy vezetőink törődtek volna iparunk magasabb rendű érdekeivel és az egész energiájukat kicsinyes napi ügyekkel töltötték el, ami egykeretű mozgásában akár itéletnapjáiig is ellehetne. Ezek a megjegyzések a mult lapjára tartoznak, de annál több reménnyel tekintünk a jövő munka elé. Lassan kipusztulnak, mert ki kell pusztulniuk a minden szakmai érzelmet nélkülöző labanc kontóroknak, akik ezt a szakmát csak mint zugkeres-

kedést tekintették, ahol egynehány évi szédélgéssel összeszedhetik magukat és azután tovább állnak. A lisztítő éji szél zugó morajlását hallani örömeppos szívvel, miként fog össze ez ipar minden tisztességes munkása, hogy felejtsek a leromból várát, amelynek magas

A fogadós-, vendéglős- és kávéipar szakképesítése.

A budapesti szállodások, vendéglősök és kávéiparosok ipartársulatának memorandum a belügyminiszteriumban. — A keresztnyozocialista szállodai, éttermi- és kávéházi alkalmazottak küldöttsége a belügyminiszternel. — Pénteken délelőn járultak a miniszter elé. — Harc a szakképesítésért.

Egy igen nagy problema elé állítottak beannaként a viszonyok. Es még mielőtt tovább mennék, egy nagyot kell lelegzenünk, mert úgy érezzük, hogy valami nagyon nehéz lidércnyomás alól kezdünk kiszabadulni. A szemünk elé tárul egy nagy betus cím, amely azt jelenti, hogy szakképesítés lesz, illetve a főnökök és a munkások szakképesíteni akarják a szállodai, vendéglői, kávéipari és kávéházi ipart. Minő perspektíva ez, minő újrekelest ebreszt a félig-meddig szunnyadó lelkeknek, akik egész életükkel ennek az iparban a robotolásában töltötték el azon jobb reményben, hogy a sok rossz kinszenvedés és nélkülözés után jönni kell a megérdemelt jobb és könnyebb megélhetésnek. De hiába volt mindaddig minden, akarmennyit is dolgoztunk, robotoltunk, mert mindannak gyümölcsét, amit ebben az iparban mi szakmunkások elültettünk és oly gyönyögöz kezekkel istápolunk, mások, illetéktelenek szedtek le. Keserű fájdalom volt ez minden oly szakmunkás-volt, aki nem örökös proletárnak és csak az igát vonó napszámornak jött ezt a szakmát minden odaadással és lemondással tanulni, hanem azért, hogy valaha ő is önálló ember lehessen. Es vajon ki volna az, aki eme jogot meg tudná tagadni azoktól, akik egész zsenye gyermekekoruktól kezdve ezért küzdöttek és harcoltak az élet viszontagságainak viharával. Tehát élt az ideje, hogy végre öntudatra ébredjünk és hogy minden erőnket vessük latba, ha azt akarjuk, hogy évtizedes álmaink megvalósuljanak. A budapesti szállodások, vendéglősök és kávéiparosok ipartársulatának vezetősége már jó előre memorandummal fordult a kormányhoz, melyben azon kívánásukat hangoztatták, hogy iparunkat kössék képesítéshez, mert csak ez a mód arra, hogy iparunk rendezett ipar legyen, ahol az erkölcsi és anyagi morál megfelel egy kulturáram társadalmának. Ezzel meg van mondva, hogy mi igenis valamennyien akarjuk iparunk szakképesítését és rendezését, mely munkából az ipar szakmunkásai is kivesszik a részüket és hogy ez valóban így legyen, csupán a kormány hozzájárulása szükséges.

ormáról odakiálthatjuk, hogy mi is époly becsületes munkásai vagyunk a magyar társadalomnak, mint mindazok, akik becsületes munkájával keresik kenyerüket, és ennek fejében nem lenzés, mellőzés jár, hanem jog és megbecsülés.

Gregoris István.

Egy ugyanilyen értelmi memorandumot nyújtottak át a keresztnyozocialista szállodai, éttermi és kávéházi alkalmazottak szakszervezetének vezetői küldöttségileg a belügyminiszternek, akik előszóval is megkértek, hogy az ügyet partólóg intéztesse el a kormánnyal. Amidőn pedig iparunk vezetőférfiai ilyen nemes és nagy munkán fáradoznak, igen nagy szükség van arra, hogy valamennyien iparkodjunk segítségükre lenni azon nagy munkában, amivel most titáni erővel kell hogy megbirkózzanak. Az, hogy a szakképesítés meg legyen, egyforma érdeke úgy a már önálló főnököknek, valamint az önálló-ságra törököz szakmunkásságnak, mert mindaddig, amíg ez nem történik meg, addig iparunkat nem ismerik el egy oly iparban, melynek jogában áll iparügyeinek rendezéséhez és szabályozásához. Mihelyt azonban szakképesítéshez lesz kötve, nyomban rendezni lehet az ipar belső és külső ügyeit, úgy hogy képes legyen a maga integritásával rendelkezni

Iparunk jövője.

A nemzeti szociáldemokráciának világszerte csufos bukása és önleplezése után iparunk is felszabadult egy örökke kísérő rém, a megsemmisülés rémének veszélye alól.

A szociáldemokrácia azon rögeszméje, hogy a kisiparunk nincs féljogosultsága, leginkább iparunkra nézve volt vezéres tévhit.

Ez a tan nemcsak fegyvert adott a nagytöke kezébe, de magát a munkást is mint egy támasztkot toltta a nagytöke, a trósztké, a kartelek mindent ényelő törekvése mellé.

A szocialistáknak ezzel az volt a céljuk, hogy a munkásból kiöljék az önállósulás iránti ambíciót, a proletárváon való felélemelkedésnek vagyát, a forradalmisítást mindent nivelláló teónájával szálltak szembe minden olyan irányzattal, amely akár társadalmilag, akár politikailag a munkást vagy a kis- és középipart támogatta volna.

A vendéglősipar mostani nagyvárnyu megmozdulása, amelyel a háromféle tagolt ipartársulati élet egysége taborra tömörült, természetesen teszi ennek az iparunk a különböző kartelek bilincsei alól való felszabadulását.

A vendéglospár, mint Magyarország eddig legmohosabb gyermeke, egy kis akaratvelőkinyújtható karját jogos igényeinek megszerzése iránt.

Végre is van a vendéglospár, mint az ország terméneinek feldolgozó és elosztó szerve olyan fontos lényező, hogy érdekeinek, egzisztenciájának, fejlődésének védelmét a kormány, a törvényhozás epougy a szíven hordozza, mint bármily más iparág érdekeit.

Ha valamikor, ugy most van itt az ideje annak, hogy a szakképesítést ez az iparág végre elnyerhesse.

Az alkalmazottak egységes érzelme nyomban a vörös tevatók bukása után megtalálta a helyes, egyedül célrányos utat szervezkedésének tartalmassága, hasznossága tekintetében.

Mi vendéglospár is most, amikor az egyesülés útjára lépünk, vagyunk magunknak egy határozott irányt a társadalmi és politikai élet bozódjában, hogy végre kilépve az eddigi hévteleen, semleges magatartásból, a politikai élet porondján tekintélyt és elismerést szerezzünk magunknak. Felre a kishüséggel, amely azt diktálta, hogy üzletembernek nem való a politika. Igenis való, sőt szükséges, még pedig zárt, tömöri sorokban, hogy lassák, érezzék a vendéglospár állásfoglalásának főrderejét, hogy ne csapassák le az orruk előtt a sorompót, amikor a kötelesség poros országgyűjtről a jogok mezejére akarunk lépni.

Hívjate ennek az iparnak csak egy lesz, ha tekintélye és joga is vannak.

Egy vendéglospár.

Az állami munkaközvetítő megalakításának nehézségei.

A keresztény-szocialista szálldoi, étermi és kávéházi alkalmazottak szakszervezetének vezetősége már hónapokkal ezelőtől átirattal fordult az állami munkaközvetítő igazgatósághoz, melyben kérte a szállidai, vendéglospár és kávéházi iparban való munkaközvetítés államosítását és egyben előmozdítást az ügynöki kóvetítés megszűntetéséért. Az állami munkaközvetítő igazgatóság örömmel értesült ezen őznetlen törvésről, melynek célja az emberkékel való üzrkedést kiküszöbölő és tisztességese közzvetítést létesíteni. Lapunk első volt, aki ezt követelte és ma is előszerteltet támogatjuk ennek megalakítását, sőt tudtunkkal a kávé és vendéglospár iparjarsultat is szívesen járul hozzá, csupán egy akadály van és ez a vörös egylet. Tudniillik az idevonatkozó törvényesség értelmezése szerint ugy oldható, illetve alakítható meg, hogy abban benne kell képviselnie lenni mind az iparban levő, törvényes alapszabályokkal rendezhető egyesületeink avagy ipartársulatnak. Eszerint a tervezett állami munkaközvetítő megalakítása akadályba ütközik, amennyiben a vendéglospár és kávékos nem akarják a szakmaellenes vörös szállidai, étermi és kávéházi céger alatt létező társaságai tárgyalni. Még nem tudni, milyen lesz a végleges döntés, mivel is üjből önsze lett erre vonatkozó ankté hiva az állami munkaközvetítő-hivatalban. Legutóbb tartott értekezleten semmit sem lehetett határozni, mert hiányoztak ugy a vendéglospár, mint a kávékos képviselletei. Hozzájárul mindehhez még az is, hogy a keresztény-szocialista frakció sem szívesen tárgyal a vörös vezetőkkel, akik magukat állandóan előre tolják mindenütt igen helyesen cselekednének a vörös egylet tagjai, hogyha mindezen súlyos anomáliákon változtatnák, hogy ne kelljen nekik megcsinyítenők azt, amit leviteltet vezetők semmiképpen sem tudnak érti. Ennek a válszkeresztnek most van itt az ideje, mert vagy győznek vagy elpusztulnak a nemzeti fordalom tüzángyában, mely mindent el kell, hogy égszen és pusztítson, ami nem magyar és nemzeti.

A munkások jövő kérdéseiről.

Mivel a világ összes államai edes-keveset törődtek a munkások létviszonyaikkal és jövőjtek kérdéseivel, ez a probléma az, amely az országok vezetőibereit nagyon lényesen érdekelté állította. A párisi béke-konferencia határozata folytán Washingtonban összeült munkás-konferencia, amelyben minden ország két választott kiküldöttel lesz képviselve, ennek a munkás-konferenciának az ön szerény és laikus véleményem szerint, ezek lesznek a lényegesebb pontjai: A munkaködtöt nemzetközileg szabályozni. A munkabérek egységes megállapítása. Munkaködtöli intézmények rokkantságok esetére. Munkás nyugdíjintézetek feltöltése munkaködtötlenesség esetére.

A munkás-konferenciának az előkészítő-bizottsága, amely az entente-országokkal kiküldöttekből áll. Crompton amerikai munkásvezér előtele alatt állandóan permanens-ban van, ha majd az összeült munkás-konferencia elé kész javaslatot terjesztésenek. A munkás-konferencia pedig beteszeszi a Népek Szövetségének, amely országoktól ellenőrzött fogja ennek a nemzetközi munkás-törvénynek a betartását. Be nem tartás esetén megfelelő és ellenkező rendszabályokat fognak fogyanalositani a törvényeszdő szaggal szemben. Ezek a munkaködtöli intézmények bennünket szállidai, étermi és kávéházi alkalmazottakat érdekel elsősorban a legjobban, mert nincs meg egy olyan farszító és egészségtelen iparág, mint a miénk, ahol olyan hosszú munkaködtöt dolgoznak és ahol az éjelezes annyira előlörje az alkalmazottak idegrendszerét, mint a mi szakmánk és pályánk. A mi munkaködtöt minimuma tizenkét óra, a maximuma tizenhét és husz óra és ennek a husz órának a lelet éjelezéssel tölti el.

Csodá-e hát akkor, ha a munkáinkán negyven é-s-e korában betegesek és meg van rokkantva. Azért hívom fel erre a munkaködtöt egységtelen és a pincéregyletek figyelmét, hogy mire az új országvétel összeülne, akkorra mi a szönyegen heverő munkás-kérdések egész komplexumát megoldhassuk, hogyha majd az erre hivatalt munkásbizottságok, ami több mint valószínű a képviselőtestültségek fog állni, vagy esetleg erre hivatalt más egyesületbizottságok, vagy törvénytestület befejezett tényeké állítsanak.

Kiváratosnak tartanám abban az irányban a tárgyalásokat minél előbb ha fel lehetne venni, nehogy erre bennünket jogilag kényserítsenek.

Dallós József.

A pincérandár vezérei.

A proletárdiktaturának különös hienái voltak a szakszervezeti hadsereg toborzó-vezetői, de talán egy iparban sem akadtak oly galád betyárok, mint épen a mi iparunkban. Ezeknek egy része már elkerült az illetékes helyre, egyiparán pedig éltünk. Amint azonban értesülünk, a főcincosok, akik elsőnek csapáltak fejükre a Lenin-leveleket és húztak magukra egy-egy ocska bluzt, mint például Kálmán István, Fodor Pl., Deutsch Arthur, a Kassa megszálló csapat főparancsnok, Nickelsburger József. Ezek mind azzal ugrották az ez embereket, hogy majd ok lesznek a vezürök, s velük mennek a harcérre. Amikor pedig így beugrottak egy csomó szegény embert, ok a háttérben jó állásokot kreáltak maguknak. Tipikus egy alakja ezeknek Nickelsburger József, aki a harctér helyett a vendéglospár és kávékos beszerző-központjába vonult be, ahol a legallhatatlan dolgokat művelte. Nálánál nem volt naogyobb ur, hisz a harctéren érezte magát mint a pincérandár vezére, a kis proli vendéglospárkötel szóba sem állt, de annál jobban parolizott a gazdagokkal. Ebben az időben mindenütt jutott némi kevés főzivaló, ahol Nickelsburger jobban volt, csak éppen a szegények helyiségeiben nem volt semmi. Aljas gazdasági torony-magasságba nőtték, mire ki lett rugva. De seba, ez az idő is eleg volt sok mindenhez. Sőt, amint értesülünk, híre járja, hogy még

ez időből szerzett érdemei folytán főpincérnek tették meg az egyik körüti kávéházban, pedig mi bizton reméltük, hogy jó utra tért vissza, a kaptalábol. Igazán szeretnénk tudni, mifele kreaturák vannak háttérben, akiknél érdemeket szerzett az ilyen különös felköltrásra a diktatura alatt.

Nagy letartóztatások a vörös pincéregyletben.

A rendfőrség, még nem tudni mi okból, letartóztatta a vörös szállidai, étermi és kávéházi alkalmazottak több vezetőségi tagját, akik a proletárdiktatura alatt az egyesület élen voltak. A vezetőségek súlyos visszaélések terheltek több oldalról, ami körülötrött történt, ezekért rövidesen kell felelnök.

A kávéházi árak leszállítása.

A vörös szállidai, étermi és kávéházi alkalmazottak ismert durva, szakmaellenes agitációja máris meghozta azon sikeres eredményt, hogy az árviszály-bizottság foglalozik a kávéházi áraknak a leszállításával. Különös tudakosságuknak adták most is jelet, amikor állítólagosan az alkalmazottak érdekeit akarták javítani azzal, hogy először propagandát csináltak a kávéházi árak leszállításának. Szóval ok azt hiszik, hogy a kevesebb hasznóból többet lehet az alkalmazottaknak fizetni. Hát ezt csak hiszjete el nekik aki akarja, mi azonban épen ennek az ellenkezőjéről vagyunk meggyőződve. Akik pedig mindent nem tudják, azok teljesen tudatlanok, akik nem lehetnek hivatalok gazdasági mozgalmat vezetni.

A budapesti kávékos díjtalanul fogják élemezni a menekülteket.

Az erdélyi, felvidéki és délvidéki menekült tisztviselők, kereskedők, iparosok ellátása egyike a kormány és a társadalom legnagyobb feladatának, miután egyfelől a lakosság, másfelől az élelmiszerek és iparcikkek hiánya a főváros lakosságának helyzetét is kritikusra teszi. Ennek a súlyos problémának a megoldásához járul hozzá az a humánus határozat, amelyet a budapesti kávékos hoztak.

A napokban alakult meg ugyanis a Kávékos áruforgalmi 1-4-gye, amelynek alekulo közgyűlése Reimer Mor elnök azt az indítványt tette, hogy a fővárosba menekült magyarokat a kávékos teljen díjtalanul lassák el napi köztétel. A közgyűlés magévá tette az elnök előterjesztését és Gyárfás Ernő előterjesztését elhatározta, hogy egy bizottságot alakít, amely megállapítja az egyes csoportokat, amelyeken belül a menekülteket csoportoként vendégül látják, akiknek, hogy mindenkinél lakása szerinti létszámnyelisebb legyen a beosztása. Elhatározta továbbá, hogy érimkeztetése legyen az étermeturalgidosokkal is, hogy ebbe az akcióba öket is bevonják s az élelmiszerezemekkel és hatóságokkal is a legszűrgesebben megállapodnak a vállalt kötelezettség teljesítése céljából. Kimondták azt is, hogy minden módon biztosítják, hogy ajánlatuk ne menjen elamizsanszámba, hanem a menekültek valóban szíves vendégteretnek tekinték az ellátás kérdésének ilyen praktikus megoldását. A menekültek épp ezért könyvecsket fognak kapni, amelynek alapján reggelt, ebédet, uzsonnát és vacsorát vehetnek igénybe. Elhatározták végül azt is, hogy a kávékos minden nélkülözhető helyiségeket fűtással és világítással ellátva, a menekültek rendelkezé-

sére bocsájti, a végből, hogy azokat kaszinószertien használhassák.

A halatözök lebonyolítását Reiner Mór, dr. Zboray Miklós és Gyárfás Ernő vették a kezükbe, azaz a szándékuk, hogy lehetőleg 3-4 nap alatt megvalósítsák ezt a valóban altruista tervet.

HIREK.

Felhívás.

Felhívjuk mindazon előfizetőinket és hirdetőinket, akik az új év alkalmával szokásos üdvözlőlevelt lapunk után kívánják küldölni, hogy szíveskedjenek erre vonatkozó megbízásukat már most eszközlöni. **A kiadóhivatal.**

A kisvendéglők felzárkózása.
A budapesti kisvendéglők tudvalevőleg elhatározták, hogy saját alapszabályzerű működésüket beszüntetik és testületileg belépnek a Székesfővárosi Szállodások, Vendéglők és Kocsmárosok ipartársulatába. Holnap, 16-án délután fél 4 órakor lesz megtartva a felzárkózást kimondó közgyűlés a Keresztény-socialista Szállodai, Éttermi és Kávéházi Alkalmazottak Szakszerveletében, IV., Kossuth Lajos-utca 1. I. em. 1. szám alatti leve helyiségükben.

Előadások. A Keresztény-socialista Szállodai, Éttermi és Kávéházi Alkalmazottak Szakszervezetének szervezőbizottsága sorozatos előadásokat készít elő az alkalmazottak társadalmi és szakszerű képzésére. Amint lélekes helyről értesülünk, Valtér Károly szakiskolai igazgatót hívják meg az első előadás megtartására, aki társadalmi, erkölcsi bölcselést fog előadni, majd egy előadást fog a szakmai továbbképzésről tartani. Ezután egy orvosi előadást lesz, melyet valamelyik előkelő fővárosi orvos fog megtartani. Örömmel szemléljük kártársaink szép törekvéseit, ami biztató reményt nyújt a jövő, szebb társadalmi helyzetünk kialakulása irányában.

Legyen vége az aknamunkának. Több oldalról hallunk botránys aknamunkát, hol a kommunista vád alapján, hol pedig a keresztény vád alapján. E keltett természetesen össze sem lehet hasonlítani és mégis nem egy esetben történt meg, hogy már a keresztény-socialista alkalmazottakat is elbocsájtotta egyik-másik főnök, csupán azért, mert véletlenül megadták, hogy a keresztény irányhoz tartozik. Hinni sem akarjuk, hogy ekkad oktan főnök, aki nem rendelkezne annyi belátással, hogy a munkássággal ő mint főnök pártatlanul járjon el. A főnökségek nem áll érdekében a felesleges túrlétszámot szítani és ezt komoly íróval nem is teszi, csak afféle szakmai rongyosok.

Elbocsájtott portás. Denes Miklós szállodai kártárs levelet írt nekünk, melyben afeletti méltatlankodásának ad kifejezést, hogy a volt főnöke őt a Szavoy-szállodából télviz idején minden ok nélkül kitéte. Denes nagy család kenyérekese, miről főnöke is tudott, megis oly könyörtelenül járt el vele, amire egyáltalán nem szolgált rá. Még annál fájdalmasabb azon körülmény, hogy valamiféle aljas ragalmaknak lett áldozata, melyekre volt főnöke minden tárgyilagosság nélkül hallgatott.

Válassz a pilzeni támadásra. A Uj Kor legutóbbi számban bíralt tárgyává tette a pilzeni sörcaornok dolgait. Többek között szóhozalotta, hogy a tulajdonosnak több háza és birtoka van és mégis silányan látja el alkalmazottait. Ezzel szemben megállapított, hogy ház Bár urnak csak egy van és a birtoka sem valami igen nagy. Meggyegyzend, hogy a haboru alatt Bár ur minden bevételű családú embernek

végig kiadta a fizetésüket. Ami a főpincérséget illeti, erre vonatkozólag kijelentem, hogy ezen tisztséggel annak teljes javadalmazása mellett én és Habel Adolf rendelkezünk. Harmadik kérdés pedig a pikkolok főresére vonatkozik, ami annyiból áll, hogy ami tőlük levonatik, az a nyugdíjgondjait javára utaltatik ki. *Ebenspanger* Jenő.

Zeneszó a vendéglőkben. Surki kis vendéglőnkbe térve, kedves meglepésül vidám muzsikaszó fogadott bennünket. Kocsmáros barátunk buszke örömmel mutatta be Sternberg hangszergyárának tökéletesített „zongora-automatáját”, amelynek legelső remek példányát ő vette meg a Rákóczi-úti zenepalotában.

Az erzsébetfalvi vendéglők évi rendes közgyűlése. Az erzsébetfalvi vendéglők múlt héten tartották meg az évi rendes közgyűlést.

A munkanélküliekért. A keresztény-socialista szállodai, éttermi és kávéházi alkalmazottak egyesülete, tekintettel a mai nehéz viszonyokra elhatározta, hogy segélyakciói kezd a munkanélküliek érdekében. Minden uzsomban egy ívet küld ki gyűjtés végett és az így összegyűjtött összeggel pótolja a segélyezést.

Üzleti hírek. Aczél Miksa megvette az Erdélyi-borozót, VI. ker., Revay-ú. Deák Illés megvette a VIII. ker., Köllörágy-ú. 9. szám alatti lévő jó menetű vendéglőt. Gerécs József a Szikszay-fele éttermen főpincérje, megvette a IV. ker., Bástya-ú. 17. szám alatti lévő Petrakóvitse-féle vendéglőt. Özv. Benkó Mihályé vendéglőt áthelyezte a VI. ker., Mágya-ú. 94. szám alá. Felsingér József a VI. ker., Csángó-ú. 7. szám alatti vendéglőt átvette. Agocs Pál a Fehérvári-ú. 155. szám alatti vendéglőt vette meg.

Társulati élet. A vendéglők uszona-társasága ez év december 17-én délután 4 órakor jön össze a VIII. ker., Köztemető-út és Teleki-ter sarkán lévő új Kamarás Mihály vendéglőjében. Az év évben, január 7-én pedig Mohos Ferenc az uszona-társaság elnök vendéglőjében VIII. ker., Hungária-körút 289. szám alatti lesz megtartva.

Razzia. Tegnap a rendőrség a San-Remo és Quarnero-kávéházakban pénz- és ékszerüzeteket után kutatott. Bekísérték a főkapitányságra Stern Márkus bórkereskedőt, akitől 7555 koronát, Kiss Lajos gépezet, akitől 1992 koronát és Galgóc Lajos ékszerészegédet, akitől 700 korona készpénzt foglaltak le.

Letartóztatott zsebtolvajlania. A rendőrség a Magyarországi-szállodában nagy zsebtolvajbandát tartóztatott le, amelyek Kovács Mihály rokkant katonára a szervezője, tagjai pedig Weisz Sándor, Iltsics József, Duda József, Ottlik Lajos rovvoltmuvi zsebtolvajok és két fiatalok voltak. Zsebtolvajlaniaik között többnyire a Garay- és Teleki-utján, továbbá a Rákóczi-út és körútsarkán követék el. Kovács maga nem loptat, csak a banda gazdasági ügyeit végezte: hozzá vittek a loptat; pénzt és ő osztotta azt. Amikor a Magyarországi-szállodában meglepték őket a detektívek, Kovács kést ragadott; és a detektívek támadt; de a feleje irányított revolverrelől meghunyászkodva, megadta magát, a többieket is beszállították a főkapitányságra, ahol készpénz zsebtolvajlást ismerték be. A loptat pénztárcáikat mindig eldobták, s ezért a detektívek csak egyetlen tárcát találtak nálok, amelyet tegnap este a Teleki-utran loptak 5000 K tartalommal.

Egy korona a tejskúvá. Valamikor olyan könnyen hozzájutott az ember a jó tejskúvához, sőt ropogós zsemlye is került melléje. Hat krajcár volt az ára a tejskúvokban... Hol vannak a boldog idők? A tejskúván ma már az árviszálog-biztonság árka-zseme örökdió, egy korona lett deciliterként, utána át, cukor nélküli pedig hetven fillér — miat a hivatalos lap jelenté.

A enkorra átvéti határidejének meghosszabbítása. A pénzügyminiszter a cukor-épa átvéti határidőt ez év december 15-én állapította meg. Ez a rendelet a gazdák körében kedvezőtlen hangulatot teremtett, mivel a rossz időjárás, a munkás- és szállítási viszonyok a megállapított határidő betartását igen megnehezíti. Ezért a mezőgazdasági érdekeltség sűrűs feltevésejében arra kérte a pénzügyminisztert, hogy a cukor-épa átvéti határidejét hosszabbítsa meg.

VIDÉK.

Győr. Győri tudósítónk jelenli, hogy az ottani vendéglők egy oly erőtlen mozzalómól tárgyaink, melynek célja volna az egész ország gazdaságiomaját egy táborba hozni. Ebbe beleértik a szállodásokat, vendéglőket, kocsmárosokat, sőt a kávéházakat is. Egyelőre csak megbeszélések folynak az ügyről és ha az 15-öt kedvezőnek találják, megindítják az újra mozzalómukat.

Szombathely. Szombathelyről jelenlik, hogy az ottani pincérek egyesültele kéltészakati. Az egyik rész kévált a szociáldemokratá-kommunista csoportból és megalkototta a keresztény egyletet, mely oly nagy többség lett, hogy a kommunista csoportban lévő vagyont megútkál vittek az új egylethe.

Pápa. A pápai keresztény-socialista szállodai, éttermi és kávéházi alkalmazottak múlt hó 15-én gyűlést tartottak. A gyűlésen beszámoló volt az eddigi működés eredményéről, majd elhatározták, hogy több ténnyel összejövetelt tartanak, így 18-án tuncal egybekötött mulatság volt, 24-én pedig dísztorony vasora.

Miskolc. A miskolci pincérek is megkezdte a keresztény alapon való szervezkedést. Amint értesülünk, már erkinkezésbe is létek a budapesti központtal, hogy megkapják a szükséges utbiztosítást, ami a szervezkedéshez szükséges.

Arad. Aradot a románok kiüríteték és minden tekintetben a magyar rend íp éltebe. Már eddig is igen sok aradi pincér kopott az eséről, ezért estét és mindjárt le is szúrták régi varosukba.

EGYLETI HIREK.

A szállodások, vendéglők, kávékók, pincérek és kávévezédek országos nyugdíj intézete. I. évi október 31-én kártól rendes hivaleésen Bokros László elnök elparatlantle F. Kiss Lajost és indítványozta, hogy az elhunyt érdemei az intézet felügyeletésére kerül jyzkönyvben örökítésségekkel, meg. Joganácsos ezután bemutatja a budapesti választmány elszámoalását, továbbá jelenli, hogy Zsidorcsi Odón tagjának visszatérését kérelmez. Nevezett 1905 április 1. óta tagja egyesületünknek. Minthogy a megváltozott gazdasági viszonyok következtében más elptárvány lép át, a befizetett tagdíjak egyharmad részét visszatérteni kérik. Mai napig összesen 870 korona 10 fillér fizetett be, az alapszabályok 36. §-a értelmében ennek egyharmada, azaz 290 korona 70 fillér visszatérítendő lenne. Igazgatóság a jelentést tudomásul veszi és 290 korona 20 fillér tagdíjvisszatérítés kiutalását elrendeli. Joganácsos bemutatja az 1919 június 30-án lezart mérleg és eredményzámát. A mérlegzámola adatai szerint a vagyón áll: 1.141.353 korona 7 fillér, az eredményzámola pedig átmenetleg, minthogy az év első felében a több mint 1.000.000 korona értékparállomány lejárát szelvényei a proletárdiktatórium alatt be nem váltották. 10.221 korona 57 fillér hiányt mutat fel. Végül meg jelenli, hogy 14 drb. téségi igazolvány állítottott ki a beletpett új tatók részére. Több tárgy nem levan, elnök az álist bejárja.

A vendéglők beszerző csoportja r.-l. Múlt hó 29-én tartotta meg a vendéglők beszerzési csoportja r.-l. évi rendes közgyűlést. A felügyelő választmányba Szabó

Imre, Frenreisz István, Szabó Jenő, Holzstein Zsigmond, Baum János és Zeidler Antal választották meg.

Vigalmi bizottság alakult a keresztény-szocialista szállodai, éttermi és kávéházi alkalmazottak szakszervezetében. Aki ebben részt kíván venni, jelentkezzen Arany József főpincernél.

A vörös szállodai, éttermi és kávéházi alkalmazottak éttermi szakosztálya múlt hó 4-én délután taggyűlést tartottak. A gyűlésen alig volt jelen egy párcsapos, csapos-pincér, a többség az ott éppen kártyázó kávéházi alkalmazottakból rekrutálódtak, akik egy vezetőséget választottak, még hozzá csupa volt kommunista üzembiztosokat és titkárokat. Előnknek Kugler Jánost választották, aki kitűnő disze az ottani dologlálan lézengő elemeknek.

A keresztény-szocialista szállodai, éttermi és kávéházi alkalmazottak szakszervezete **felkéri tagjait, hogy hátrálékaikat rendezzék.** Továbbá, az üzletben levők válasszanak üzemmegbízottat. A megválasztott megbízólevelével jelentkezzen a titkárnál!

A **választmány** minden hétfőn, a szervezőbizottság minden kedden d. u. 1/2 óra körül ülést tart. Minden pénteken taggyűlés.

Az elnökség.

Étkezde a keresztény-szocialista szállodai, éttermi és kávéházi alkalmazottak szakszervezetében. A keresztény-szocialista szállodai, éttermi és kávéházi alkalmazottak szakszervezete egyik külön helyiségben étkezdi létesített tagjai számára, ahol igen jól és jutányos áron lehet étkezni. Az étkezdi Raichbauer János körberő látja el, akinek vendégül szolgáló szolgálata a teljes megegyezést vállalja ki. A szakmabelieknek valóságos öröme szolgál ezen étkezde, ahol otthonias ételek jutnak.

A **Genfista pincérek megalakulása.** A budapesti Genfi szövetség szállodai alkalmazottak csoportja újra megalakult és megkezdte működését. Egyelőre Haász Imre vendéglőben találkoznak. Irányít-utca 21.

Változások. Setz Jáni főpincér a Hungaria-szálloda üzletvezetői állását foglalta el. Zidarics Ödön főpincér a Hungaria-szálloda étterembe lépett be, mint revier. Hassay István éthordó a Havani restibe lépett be.

Meghalt Pujay Gábor. Szomorú szívvel értesülünk róla, hogy iparunk egyik igen derek tagja, Pujay Gábor, az Erzsébet-híd kávéház volt tulajdonosa, majd az Erzsébet királyné-szálloda üzletvezetője, hirtelen meghalt. A halála oly hirtelen következett be, hogy a kerületi tisztvisor elrendelte holttestének a felboncolását, hogy konstatálják halálának okát. Egyes állítások szerint abbani bánatában, hogy a háború alatt el kellett kávéházát adnia és ebből kifolyólag visszaszad családi élete szinte elveszhetlenné vált, mindig szomorú és bánatos volt, ami öngyilkosságba döntötte.

Szerkesztői üzenetek.

Panaszos ügyekben személyesen kell eljárni. Vidékről levelben, tanuk aláírásával.

Kerjük úgy a régi, valamint az új tudósítóinkat, hogy az iparunkban előforduló ügyekről mindenkor pontosan értesítsenek bennünket.

Felől szerkesztő GREGORITS ISTVÁN.
Kiadó KONYA SANDOR.

Figyeljen minden magyar!

Mindenféle kisebb-nagyobb üzleteknek, szállodáknak, kávéházaknak vendégüljárót, kávéteremeket, birsokot, házakat, egy helyben, mint minden üzletet állít meg nálunk készített a **hatalmas, engedélyezett** **NEUMANN LAJOS Irodája** Budapest, Dohányterem 42.

Adamek Károly szikviz-gyára.

Budapest, VI. ker., Váci-ut 129. szám.
Telefon 153-02.

STILLER JÓZSEF

jégszkekrények és hűtő berendezések gyára
Budapest,
VII. Kazinczy-u. 6/b.

Telefon József 126-25.

Alkalmi vételek!

Kávéház, eles sarok, haláleset miatt olcsón eladó. **Vendéglo,** Keleti-pályaudvar környékének legjobb üzlete, letlári árban áradó. **Kávécsarnok,** egyetemmel szemben, vagyonoszerző hely, potom áron eladó.

BUDIK GYÖRGY irodájában
Budapest, Rókk Szilárd-utca 21. sz.

STERNBERG

hangszergyár

VII., Rákóczi-út 60. sz. zenepalotájában

— Grammofon. — Eufon. — Hanglemezek. —

Hegedűk.

Fuvolák.

Tárogatók.

Cimbalmok.

Zongorák.

Pianinók.

Harmóniumok.

Az összes hangszerek, húrok és alkatrészek.

Othton kávéház

Budapest, VIII., Rákóczi út 9. sz.

Meleg és hideg ételek, elsőrendű italok. Aszkaembeliek találkozó helye.

Tulajdonos:
PLESS FERENC.

NAGY IGNÁC

pincétezerlési cikke szaküzlete
BUDAPEST, VII. KÁROLY-KÖRUT 9.

Ajánlja duvan felszerelt rákkárát mindenféle pincétezerléstől ökökben, az a bor-szevefnyak, szőlőgyepes, borsdégzők, kávé, teerzsaú készletek, palackok, parafadugók címkékben sós. **Kiváló készítmény!**

SZARKA ÉTTEREM

BUDAPEST, VIII.,
FŐHERCEG SÁNDOR-UTCA 44

Előrendű konyha, házta
∞ italok, polgári árak. ∞

A szakmabeliek szives vendéglőgadjaja

Megnyitá

Sándor borozó

a fővárosi bohém ifjak találkozó helye. A modern izlésnek megfelelően, tényszeren átalakítva. **Kifőző italok** Elsőrendű magyar konyha. Figyelmesséssel, Zongora, cseleő kísérettel, A zongoránál Virág Dezső, a közkedvelt zongorahumorista ül. Szives látogatást kér

Kiss Gyula tulajdonos.
Budapest, VIII., Főherceg Sándor-u. 23/a.

Papírszalvéta és

Hektográf

sokszorosító leg-
olcsóbban besze-
reszhető **ösv. Berkovits**
Károlyné Budape-
st, VII., Sip u. 4.
Telefon: József 225-31.